

Byggja virkir uppá lærudreingir

Lærlingurin staðið sína lærutíð, - so út

Fer landið á húsagang av lærudreingjum, handverkarum ella arbeiðsmonnum?

Eg fari heldur at halda at tað eru verkstøð sum byggja virkir uppá lærudreingir í dag, segði Carl A. Carlsen, formaður Havnar Handverkarafelags, á 1. mei fundi í Havn

Tað er ein stórus spurningur um lærudrøngurinn verður lærdur á forsvarligan hátt. Tá arbeiðið minskar kann ein sveinur verða uppsagdur, meðan ein lærudrøngur, sum hevur staðið í læru longur enn eitt ár, ikki kann verða sagdur upp. Av hesum vera í nógvum førum alt ov nógvir lærudreingir í mun til sveinar.

Hetta gongur sjálvandi út yvir læruna, segði Carl A. Carlsen, og helt fram, at kanska tað mest syndarliga, sum fer fram innan handverkið í dag er, at so skjótt sum ein lærudrøngur hevur staðið sína lærutíð, fær hann sekkin, og nýggjur lærudrøngur verður tikin inn istaðin. Soleiðis eru nógvir dreingir, sum hava verið í læru hálvfimta ár, noyðdir at leita sær annað arbeiði, — at

grava veitir ella hvørt av sinum.

Um tað lagnu uppskotið um hækkan av lærungalønini fekk nú um dagarnir í lögtinginum, segði Carl Andr. Carlsen.

— Meðan tingmenn kappast um at lata miljónir út til ymisk endamála, kemur lærudrøngurinn og biður um eina hjálpanði hond. Hetta endaði við, at lögtingið fær brongla tað soleiðis til, at landsstýrisuppskotið verður skorðið niður í helvt.

Upplýsing vantar

Ferð eftir ferð hevur handverkarafelagið heitt á læruráðið um at fyrirbyrgja at ov stór tilgongd verður til ávísar yrkisgreinir, upplýsa um hvar yvirskot er og hvar trot er. Hesum hevur læruráðið vist ógvuliga litlar sømd-

ir, segði Carl A. Carlsen, og heitti á útvarpið, um at hjálpa til við tilikum upplýsingararbeiði.

Akord einasta leiðin

Í 1959 hevði handverkarafelagið fund við meistarafelagið, har skotið varð upp, at skipa fyri akordarbeiði á teim okjum har tað var gjørligt. Meistarafelagið

sýntist at taka undir við hesum uppskoti, og segði frá, at teir skuldu senda mann til Danmarkar at seta seg inn í tilik viðurskifti. Um hesin maður nakrantíð er farin ella um hann er komin aftur havi eg onki hoyrt um, segði Carl A. Carlsen, og helt fyrri, at akord vildi koma øllum portum til góða.

Lærudreingir orsök til samfelagsins fall?

Av tí sum komið er fram sein-

astu tíðina viðvíkjandi lærungaløn, hevur ein lyndi at trúgva, at landið fer á húsagang, um lærudrøngurinn, handverkarin ella arbeiðsmaðurin fær meiri lön.

Eg fari heldur at halda, at tað eru verkstøð sum byggja virkir teirra uppá lærudreingir í dag, endaði Carl A. Carlsen, formaður Havnar Handverkafelags, røðu sína í Havn 1. mei.

Ein stovnur til savnan av vísindaligum upplýsingum -

ER MILLUM TAÐ SUM OKKUM VANTAR, SIGUR NICOLAI JACOBSEN VERKFRØÐINGUR, SUM JÚST ER KOMIN AV RÁÐSTEVNU Í SVORIKI

Tá ein her í Føroyum fer undir nýggja vinnugrein, er fyrst neyðugt hjá honum, gjølla at kanna hvørjar møguleikar virkið hevur og hvussu tað skal skipast.

Hetta kostar almikið av peningi, og verður tað tí ofta til tað, at ein missir hugin. Um vit istaðin kundu bygt á vísindaligar kanningar, av einum stovni við slíkum endamáli,

kundi nógv verið spart, sigur Nicolai Jacobsen, verkfrøðingur, sum júst er komin aftur úr Svoriki, har hann var boðin til ráðstevnu fyri verkfrøðingar.

Hetta verður gjørt aðrastaðni, og kann tað eisini verða gjørt her heima hjá okkum, sigur Nicolai Jacobsen.

Á ráðstevnuni, har kendastu og fremstu menn hildu fyri-

lestrar, varð størsti denturin lagdur á, hvussu arbeiðsøki hjá verkfrøðingi ávirkar alt samfelagið sum heild. Tað er prógvað, at tess framlagari tey eru teknisk, tess hægri verður tjóðarinntøkan.

Ráðstevnan fór fram næstseinstasta hós- og friggjadag, og var tað Svenska Ingenjörssamfundet — ISF — sum skipaði fyri, hvørs uppgáva er at verkfrøðingar fáa økt um tann neyðuga kunnleika og soleiðis vera virkandi til, at tað kemur samfelagnum til góða.

Skúlaráðgevarin um longri skúlskyldu:

Eigur at verða útbyggt líðandi við sjálvbodnum framhaldsflokkum

Um vit beinanvegin seta í verk longri skúlskyldu, vil tað føra ógvuligar trupulleikar við sær. Skúlarin hava ikki høli, smærri skúlar ikki stundir, og drúgv tíð fer at fáa vant lærararnar á skeiðum til tilíka undirvísing

At seta í verk longri tvungna skúlskyldu, verður ógvuliga trupult, men vit eiga at útbygja hana við sjálvbodnum framhaldsflokkum sum vit longu eru farnir undir, sigur Johs. A. Næs, skúlaráðgevari, í seinasta skúlablaðið.

So hvørt sum samfelagið setir størri krøv til hvønn einstakan, eru menn meir og meir sannfördir um, at fara upp um tað gamla aldursmarkið sum hjá okkum er 14 ár. Samstundis verður ásað, at undirvísingarlággjandi eiga at fara fram á annan hátt, har dentur eigur

at vera lagdur á persónligan framburð og ábyrgdarsensu. Onkur vil halda, at næmingar, sum ikki hava hug ella evni til framhaldandi lestur við próvtøku, eiga at fáa høvi til meira fakliga útbúgving seinastu árin, meðan aðrir vilja vera við at tað ikki er lætt hjá 14-ára gomlum næmingum at gera sergreitt, hvat livsstarv tey skulu velja, visir skúlaráðgevarin á. Tað sum menn hava so iðt við at semjast um, er hvar markið skal vera, millum ta grundleggjandi felagsundirvísingina

og hesa meir ella minni fakliga sermerktu undirvísingina.

Fleiri gentur lesa

Víst verður á, at í Danmark eru stóðugt færri næmingar útskrivaðir úr skúlanum, síðan tað sjálvbodna tilbóðið til at ganga í 8., 9. og 10. flokk er framkomið.

Tað vanliga hevur áður verið, at færri dreingir fóru út, tí teir fóru at «lesa» fram um genturnar. Her er vend komin í samfelagsviðurskiftini við tað, at fleiri gentur halda fram við at ganga í skúla enn tær gjørdur fyrr. Hetta visir seg eisini at galda í Føroyum í dag.

Halda fram við sjálvbodnum framhaldsflokkum

Hollastu leiðina til útbygging

av føroyska skúlanum metir skúlaráðgevarin vera:

1. Halda fram sum vit eru byrj

aðir við frivilligum framhaldsskúla aftan á 14 ár. Vit (Framhald á 4. síðu)

Kunngerð

um lærungalønir og lærutíðir

Viðkaða læruráðið hevur ásett fylgjandi minstuløn og lærutíðir fyri lærungalønir innan handverk og idna at galda fyri lærusáttmálar sum koma inn til góðkenningar 1. mai 1969 og seinni:

MINSTALØN:

1. lærúár 15 % av galdandi sveinaløn.
2. lærúár 20 % av galdandi sveinaløn.
3. lærúár 25 % av galdandi sveinaløn.
4. lærúár 33¹/₃ % av galdandi sveinaløn.

LÆRUTÍÐIR:

Lærutíðin verður 4 ár, skúlatíðin viðroknað. Í sveistarafakinum verður lærutíðin framvegis 2 ár og 3 mánaðir.

FØROYA LÆRURÁÐ